

egységes, a maga korában tökéletes mesterművel. Az utólag beépített alkatrészek, az átalakítások sora egyre torzabbá és egyre használhatatlanabbá tették a művet.

Amikor a hangszert szétbontottuk, előkerültek az átalakítások előtti elrendezés nyomai. A sípok, szélládák, billentyűk eredeti elhelyezésének bizonyítékai. A szinte felismerhetetlenségig átalakított játékasztal is megmutatta korabeli stílusjegyeit. Mesélni kezdett az orgona minden részlete. Több mint száz fényképfelvétel dokumentálja az orgona bontásának és restaurálásának egyes lépéseit. Mindezek mellett nagy segítségünkre voltak a korabeli egyházi feljegyzések is.

Most újra az eredeti helyére kerültek a billentyűk, melyeken a műanyag borítás helyett visszakerült a csont, új bőrozést kapott a fúvó, megújultak a szélládák és a csaknem teljesen elveszett ónsípok is rekonstruálva lettek. Mechanizmusa ismét megbízhatóan fut, és hangja visszakapta a lágy intonációt és az egyenletes temperatúrát.

Megújult az orgona szekrényzete is. Az idők során történt átfestések rétegeinek feltárása nyomán rekonstruálni lehetett az orgona színét, az ornamentekre pedig ismét laparany került.

Reméljük, hogy e hangszer még sokáig hirdetheti a XIX. századi magyar orgonaépítés stílusjegyeit, és Istent dicsérő, zengő hangjával, sok örömet adhat hallgatóinak.

Pour László

Évközi kántorképző Miskolcon

A Tiszáninneni Egyházkerületben 1993 nyarán szerveződött először kántorképző tanfolyam. Az első 5 évben Sárospatak adott ennek otthont, később a megnövekedett létszám és hangszerigény miatt a tanfolyam átköltözött Miskolcra. A nyári tanfolyamok három hetes intenzív képzése magával hozta az igényt, hogy a tanulók évközben is folytathassák tanulmányaikat, és folyamatos képzésben részesülhessenek. Ennek érdekében a Miskolci Lévy József Református Gimnázium és Diákotthon igazgatósága a 2003/2004-es tanévben rendszeres, heti órabeosztással működő évközi kántorképzést indított. A tanulók többsége a nyári tanfolyamok résztvevőiként, hárman azonban teljesen kezdőként csatlakoztak az egyházzenevel ismerkedők táborához. A miskolci, illetve itt tanuló diákok hét közben, tanítás után, a vidékiek szombaton vesznek részt az órákon: egyénileg beosztott órarend szerint. A tanulók —akiknek jelentékeny része jelenleg is rendszeresen végez kántori szolgálatot— az alábbi gyülekezetek tagjai: Abaujszántó, Bekecs, Edelény, Felsőnyárad, Gelej, Hernádkak, Mályi, Mezőcsát, Miskolc-Belváros (2 fő), Miskolc-Görömböly, Miskolc-Tetemvár, Nekézseny (3 fő), Ózd, Putnok (2 fő), Radostyán + 1 fő evangélikus (Miskolc-Vasgyár).

Ez az iskolai keretben indult képzési forma jelentős hatást gyakorol kifelé is és ezzel az egész régiót átfogja. A kántorok képzésével az egyes gyülekezetek életére közvetlen hatást is gyakorol: a tanulók énektanítási szolgálatot is végeznek gyülekezeteikben —erre állandó biztatást kapnak— szélesítve ezzel az énekrepertoárt, értékes, elfeledett énekeinket felelevenítik; hangszeres szolgálattalukkal emelik az áhitat dicsőítő jellegét. Ez persze több évet igénybe vevő folyamat eredménye, hiszen a hangszer tudás nem sajátítható el egyik napról a másikra.

Végül a hallgatók között vannak, akik lelkésznek készülnek, velük pedig emelkedni fog azon igehirdetők száma, akik nem csak szeretik, de értik és művelik is a liturgikus zenét, ami nagy jelentőséggel bír, hiszen a liturgia és a liturgikus zene szerves egységet alkot. Sajnos, mai egyházunkban ez kevésbé valósul meg, de a változás lehetősége, ami gyülekezeteink lelki megújulásához vezet, éppen e felnövekvő generáció által érhető el.

Kun Zsuzsanna

Hírek

A *Sárbogárdi Református Egyházközség* gyülekezeti termében 2004. február 28-án kántortalálkozóra gyűltek össze a környékbeli gyülekezetek kántorai. 15 kántor, érdeklődő kísérőikkel együtt 40 fő vett részt Alap, Bonyhád, Budafok, Csákvár, Dunaújváros, Nagydorog, Paks, Sáregres, Székesfehérvár, Vértesacska és Sárbogárd gyülekezeteiből. A résztvevők körképét kaphattak a kölcsönös beszámolókon keresztül, ki milyen körülmények közt, hogyan végzi szolgálatát. Az idősebb korosztály mellett fiatalok is megjelentek, akik most ismerkednek ezzel a szolgálattal. A találkozó szervezője Jákó Zoltán, a helyi gyülekezet kántora volt, aki szerint „elgondolkoztató a tény, hogy bár ma már több zenész, énektanár vállalja fel egy-egy gyülekezet kántori teendőit, ma is vannak fiatalok, akik a tanulás vagy a zenei pályától eltérő civil hivatás mellett érezték meg a szükségét, hogy beálljanak ebbe a nagy odaszánást követelő szolgálatba. Reménykedésre ad okot, hogy néhány helyen már nem egy emberre hárul mindez, hanem „segédek” is feltűntek. Ha nem is általánosan, de folyik a régi hitvalló énekek tanítása, megszerettetése, ami nagyban függ a lelkész, a kántor és a gyülekezet kapcsolatától, lelki irányultságától.”

A beszámolókat Bódiss Tamás orgonista-karnagynak, a Magyarországi Református Egyház zenei előadójának ismertetője követte, a találkozó záró részében pedig a helyi gyülekezet kórusa adott ízelítőt az általuk énekelt repertoárból.

A *Kecskeméti Református Egyházközség* orgonista-karnagyát, Mikesi Tibort jelenlegi szolgálati helyére két éve iktatta be a gyülekezet. Az egyházközség Végh Mihály Énekkar általában havonta énekel az istentiszteleteken. Az utóbbi időszak liturgiai újítása, hogy a vasárnapi 9 órás istentisztelet főénekét hétről-hétre komolyabb orgonabevezető előzi meg. Általában nem improvizáció, hanem valamilyen irodalom szól.

2003-ban három orgonahangverseny kívánkozik kiemelésre: Virágvasárnap Varga László (Miskolc), Pünkösdvásárnap Csizmadia Márta (Pápa), augusztus 19-én pedig Karasszon Dezső (Debrecen) adott koncertet.

2003 adventjében egy alkalommal olyan énekes istentisztelet zajlott, melyen a hitvallást és az Úri imádság is az énekeskönyvben található énekelt formában hangzott.